

МАРТИН КОЛЕВ
ЛИЛАВАТА СТАЯ

chitanka.info

*„... да виждаш и да бъдеш видян.
Непознаването на реалното е причина за
Тяхното объркване.“*

Патанджали,
Садхана пада, 23, 24, 25

*„Постепенно той загуби всякакъв интерес
към другите прозорци.“*

Алек Попов,
„Червената стая“

Беше дори по-хубав от онова съкровище в „Надежда–8“ отпреди две години.

Вярно, бойлерът нещо се повреди и хазяйката уж щеше да му изпрати техници, а топла вода все още нямаше. Но това не беше от голямо значение за човек, който е свикнал да се къпе веднъж седмично. А и терасите бяха две.

Можеше да посвети известно време на лявата — тази с многото цветя и щорите. Пък като научеше всичко любопитно за съседите отсреща, щеше да се премести в другата стая и да наблюдава хората оттам.

Блокът беше П-образен, с голяма поляна в средата и детска площадка. Така се случваше понякога Алек да засече в асансьора онези, които наблюдаваше, и тогава адреналинът му неизменно се покачваше. Измънкваше едно сухо „Добър ден“, „За кой етаж?“, а всъщност знаеше и етажа на спътника си, и мебелировката на стаята му, и какво яде или гледа вечер.

Той беше такъв човек — воайор. Само че по-изтънчен, по-подреден и не можеше да се каже, че си пилееше времето. Върнеше ли се от работа, веднага нагласяше бинокъла. Имаше статив за фотоапарата, от който снимките не можеха да се размажат. Имаше куфарче с тетрадки, изписани по квартири от единия до другия край на града. Съставяше статистики. Знаеше къде хората са по-заможни, къде

си готвят повече и има повече ранни смъртни случаи или разводи. Оценяваше вкуса им относно интериорния дизайн, подредеността на домакините и картините, които окачаха по стените. А щом се изнесеше, пренасяше цялото си богатство от записки и снимков материал със себе си — и продължаваше да го обогатява. Не, не, не можеше да се каже, че си пилееше времето. Алек улавяше духа на цяло едно поколение в своето изтънчено наблюдение.

Прозорците бяха наредени класически — прозорец на кухня, тераса, прозорец на кухня и пак тераса, а после прозорец от стълбището. Алек обичаше това старото строителство, защото му позволяваше да види как някой пуши в кухнята, как излиза на терасата да простре мокрото пране и после угася осветлението, за да включи след половин минута тока в стълбището (лампите на всички етажи светваха едновременно), а след още половин излиза през тежката желязна врата на входа. Отсреща бяха вход „А“, „Б“ и „В“.

Наблюдаваше се следната ситуация. В „А“ живееха предимно стари хора, пенсионери и следователно той не криеше голям потенциал, защото пенсионерите имат стриктни навици и рядко излизат. В „Б“ беше по-интересно, понеже имаше много семейства — а семействата криеха разправии, имаше често движение, все някой си беше вкъщи и вършеше нещо, заслужаващо внимание. Вход „В“ обаче не подлежеше на толкова лесна стереотипизация. Там имаше и възрастни хора, и много семейства. Имаше едно дете, което като че ли живееше само на четвърти етаж. На трети една жена през ден разместваше мебелите — слагаше дивана срещу телевизора, после до вратата на терасата, ковеше пирони и закачаше картините на различна височина. Странно място беше този вход „В“. И лилавата стая беше в него.

Алек имаше една теория — за цветните стаи. Архивите на воайорите не се намират лесно, защото тези хора са по начало самотници, а и не жадуват да видят откритията и размислите си публикувани. Алек обаче бе успял по начини, които ще задържи в тайна, да се сдобие с апокрифни творби на други свои единомислещи. В тях, между предвидимите разкази за семейства, каращи се всяка вечер за пари, и жени, които се преобличат на ярка нощна лампа, Алек бе отчел настойчивото споменаване на цветни стаи. Този термин беше измислил сам. С него означаваше стаи, които хващат окото на

наблюдателя с нетипична светлина и по правило мистериозна обстановка. Цветните стаи никога не биваха откривани от повече от един воайор и предизвикваха у него разбираемо дълбок смут. В тях рядко влизаше някой, а ако се случеше светлината им да огрее човешко лице, то това лице беше отчетливо странно. В такива случаи в цветните стаи често ставаха убийства.

Но не тази статистика бе заинтригувала Алек в изследването на воайорските записки и сега, пред тази лилава стая, беше изпъстрила челото му със ситни капчици пот. Тези тайнствени помещения като че ли се пазеха сами. Не издаваха историята си и тайната си — ако имаха такава — на лупите на всеки бинокъл. Напротив, стояха притихнали, статични, сякаш знаеха, че са наблюдавани, и не възнамеряваха по никакъв начин да се предадат на светкавицата на апарата и мастилото на химикалката. Алек знаеше за една червена, една зелена и една розова стая. Но за лилава не беше чувал.

А тя стоеше ей там, отсреща — тясно правоъгълно помещение, из което висналият кръгъл абажур разпръскваше на талази виолетово сияние. Нямаше никаква мебелировка или поне се криеше извън рамките на прозорците. Само боядисаните в лилаво стени и абажурът. Но това беше достатъчно за Алек да замрази останалите проекти, по които работеше, и да се отдаде изцяло на този сегмент от осми етаж на вход „В“. Мислеше за стаята като за своего рода дипломна работа. И фактът, че малко се плашеше от нея, само допълваше удоволствието.

Упорита беше тази стая. Не показваше нищо. Липсата на мебели свеждаше възможността да се отчете промяна почти до нула. Веднъж Алек сънува жена с руса коса и червено китайско кимоно, която влизаше вътре късно нощем и се приближаваше към края на стаята, взирайки се в неосветеното му жилище. В действителност човек така и не влезе в лилавата стая. Всяка вечер обаче, между 19:20 и 19:27, лампата се включваше и виолетовият цвят обагреше стените и тавана. Тъй че обезателно някой я запалваше — някой, когото Алек не можеше да види, защото беше извън полезрението му. В стаята светеше цяла вечер, което на свой ред предполагаше, че крушката трябва да бъде често подменяна. Тя обаче загадъчно не изгаряше. Иначе камерата, която Алек оставяше насочена към вход „В“ като отиваше на работа, щеше да запечата образа на злия тип с крушка в ръка и евентуално покачил се на стол. Или онази жена, блондинката с кимоното. А

ежедневните записи не отчитаха никакво движение в стаята — все едно на многочасовата лента нямаше запис, а само един замръзнал кадър.

Алек пхна обемистия жълтеникав плик в чантичката си — да не възникнат въпроси ако някой го засече в асансьора. Никой не го засече. Отключи, влезе, завъртя ключа два пъти и се чу прищракването. Стаята, която използваше, приличаше на малко бойно поле — спалният чувал на пода беше единственото нещо без батерии. Терасата беше остъклена, затова я оставяше отворена. Фотоапаратът, бинокълът и камерата стояха на стативите си, насочени към свечеряващия се пейзаж отвън. Алек включи крана за топлата вода малко да се изтече — да не би хазяйката да беше идвала през деня с техник да оправят бойлера най-накрая. Пусна камерата да се превърти до началото на записа и отиде да пробва водата. Беше леденостудена.

Алек изпсува тихо и замислено протегна нос към подмишницата си. Настани се на едно мръсно чердже, което беше разстлал на терасата, и прегледа на бързи обороти дневния запис. Таймерът горе вдясно показваше 06:00 — часът, в който Алек тръгваше за работа и включваше камерата. В 06:15 както обикновено лилавият абажур отсреща се изключи. Може би използваша система за автоматично боравене с осветлението. Нищо чак толкова модерно, в крайна сметка. Обаче защо? Имаше много семейства, които оставяха лампите включени, за да заблудят крадците, че в дома им има винаги човек. Може би семейството, което притежаваше лилавата стая, е заминало на дълга почивка. Малко след нанасянето — затова не им е останало време да си пренесат покъщината. Но в лилавия абажур постоянно имаше работеща крушка, която все едно някой призрак сменяше.

„Някой призрак“, повтори наум Алек и отиде до коридора, където бе оставил чантичката си. Взе плика и се настани на масата в кухнята — там светлината беше най-добра. Разкъса с пръсти хартията и изкара фотосите. Бяха десет на брой, защото технологията за промиване все още се водеше доста екзотична и една снимка излизаше към триста лева. В случая си струваше. Или поне така смяташе допреди да разгледа листите с формат А4. Различаваха се, разбира се, някакви мъгливи очертания, но това бяха призраци на отдавна живели хора. Те се виеха из стаята като ненадеждни кълба дим и в никакъв случай не можеха да докарат присъствието си дотам, че да сменят

крушка на лампа. Призракът, който Алек търсеше, трябваше да се откроява ясно на фотографиите. Да си личат чертите на лицето му и да е умрял много наскоро в тази лилава стая — да е бил убит, да е бил зазидан в стената, дори нещо по-невъобразимо. Но такова привидение не беше излязло при промиването и Алек прокле с чувство хвърлените нахалост пари.

Повдигна с палец щорите зад диванчето, на което седеше. Оттук злата стая се падаше съвсем вляво. Мътното ѝ, индигово око го зяпаше с прекомерно задоволство. Алек заключи, че то няма да издаде тайната на точното си разписание и на безкрайната си енергия. И това предизвикателство беше отправено точно към него — към воайора, който разгадаваше биографиите на цели входове още преди закуска. Алек отиде до стаята, където бяха нещата му. Цъкна химикалката и я заби в голямата тетрадка с твърди корици, която стоеше разтворена на пода. Ползваше я за дневник. Под датата написа само: „Фотосите не потвърдиха теорията ми. Това е предизвикателство. Ще вляза.“

Направи си едно кафе, за да се наслади на внезапната екзалтация. Можеше да предъвче решението си, докато отпиваше на ситни глътки от чашата, но знаеше, че ще влезе в стаята. Още тази нощ. Прегледа комплекта си за проникване с взлом. Беше го ползвал само веднъж — когато подозираше, че жителите на един апартамент са умрели, защото кучето им стоя заключено дълго на терасата. Но е добре човек винаги да има под ръка един комплект за проникване с взлом.

Оказа се, че не му е нужен. Цялата замислена операция мина твърде лесно, което увери Алек, че стаята го очаква, и разтрепери ръцете му допълнително след изпитото кафе. Смяташе да се притаи в сенките на вход „В“ и да изчака някой да отвори вратата, за да влезе заедно с него. Вратата обаче беше само леко прикрехната. Асансьорът стоеше на партера, очакваше го като височайш гост. Вратата прилепна безшумно. Алек натисна най-горното копче и то присветна в жълто.

На осми етаж беше тъмно. Различаваха се вратите на трите апартамента и стълбата, която водеше към покрива. Алек надникна надолу към стълбите — навсякъде беше тъмно като в кучи гъз.

„Кой апартамент?“, огледа се гостът. „Средният!“

Натисна бутона на звънеца. Не чу звук. Реши да изчака, след малко натисна повторно. Явно и звънецът не работеше. Почука три

пъти по дървената врата, която се разтрепери. От апартамента вляво се чуваха гласовете на водещите на новините, а на по-долен етаж някакво куче настойчиво лаеше. Но убежището на лилавата стая запази гробовно мълчание.

Алек почука пак, малко по-настойчиво. Вратата проскърца и бавно се приплъзна навътре. Той се огледа плахо, но един глас отекна в главата му: „Какво се оглеждаш, да не чакаш червено килимче?!“ Бутна вратата, при което от рамката ѝ излезе шум от разлепващо се тиксо. Затвори я след себе си. Отвътре нямаше ключ.

В апартамента беше също тъмно. Чуваше се тиктакането на часовник, закачен някъде в коридора. Единственото, което Алек различи, беше виолетовата светлина, която се процеждаше иззад ъгъла. Тръгна бавно към нея, опипвайки пътя си, че да не вземе да се спъне в нещо. Щом зави, видя срещу себе си врата. Лилавият абажур осветяваше рамката ѝ, а отдолу цветът проникваше по-настойчиво и проблясваше в мрака като слънце изпод пелена от облаци. Алек се приближи и лилавото освети обувките му. Не знаеше какво го очаква щом хвана bravата и я натисна надолу, но със сигурност беше нещо голямо.

Стаята беше почти празна и слабо осветена като нощно заведение. Изпод абажура светлината достигаше приглушено, на пурпурни петна по стените и тук-там по-ярки, виолетови фигури, които стояха неподвижни, безформени — сърдито наблюдаващи обитатели. Алек влезе и ченето му висна от изненада. На ламинирания под бяха оставени тетрадки и бележници, химикали, разпънат спален чувал и един малък кашон с подредени догоре снимки. Нямаше мебели, а вратата на терасата беше отворена — през нея се виждаха, поставени на стативи, фотоапарат, камера и бинокъл. Изведнъж главата на Алек почна да бучи силно и болезнено. Той се намираше в стаята си — онази, от която преди петнайсетина минути беше излязъл. Само че всичко притежаваше лилав оттенък. Болката в главата на Алек нарастваше и силен, боботещ звук прониза ушите му. Мисълта му се въртеше с огромно усилие, докато се мъчеше да осъзнае какво става. Нима наистина се беше върнал в стаята си? Или, още по-лошо, лилавата стая беше всъщност убежището на друг като него, някой, който го е наблюдавал, докато Алек си е мислил същото? Или, с други думи — някой, който го е изиграл.

Дали от тази унизителна възможност или заради жестокото нежелание на стаята да бъде безпокоена от човешки стъпки, болката в главата му се разля като живак, нахлу в крайниците и ги обездвижи, а когато падна немощен на пода, жестокото парене навлезе и в стомаха му. Алек се преви надве и виковете заизлизаха от устата му като едва доловимо скимтене. Бученето в ушите почна да добива форма и много скоро звучеше вече като двутонна мелодийка — такава, каквато издаваха досадните играчки на малките дечица.

Алек захапа горчивото на вкус дърво на виолетовата врата и изви глава, за да я отвори. Трябваше да си проправи път обратно към коридора. Щом запълзя през него, светлината, придобила така неочаквано злокобна сила, очерта силуета му в отсрещната стена. Мелодийката продължаваше да звучи нагло, простовато и ведро в предсмъртната му агония. Външната врата беше затворена, Алек почна да я бутва с все сила с раменете и челото си. Едно миниатюрно петно кръв обагри дървената плоскост, в края заискря в лилаво. Миг след това вратата се люшна навън с познатия шум от дръпнато внезапно тиксо.

— Толкова много работа, телефонът постоянно звъни! Аз какво да направя? Да нямам сто ръце. А пък тука токът спрял. Едвам намерих мястото. Викам да мина и през вход „В“, пък да се прибера и да си отворя една хладна бира.

Човекът изгледа с учудване гърчещата се на пода фигура. Реши да уточни:

— За бойлера идвам...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.